



FARYS - Klimaatactieplan

Rapportering 2019

Planning 2020

Noot

FARYS verzorgt diensten in het publieke domein voor steden en gemeenten. FARYS is de overkoepelende naam voor de activiteiten van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van TMVW en TMVS en de activiteiten van CREAT CV. TMVW staat in voor de opdrachthoudende activiteiten: drinkwaterdistributie en -transport, zuivering en beheer van sportaccommodaties. TMVS staat in voor de dienstverlenende activiteiten voor de deelnemers in het kader van de ondersteuning van de aankoopactiviteiten via een webportaal met de naam CREAT. Ook de partners van CREAT CV doen beroep op dit portaal.

1 Situering

De nieuwe visienota met de strategie 2019-2025 werd in oktober 2019 door de bestuursorganen goedgekeurd. Deze visienota omvat de missie die een samenvatting geeft van de kernopdracht:

Als ondernemende vertrouwenspartner van gemeenten garandeert TMVW levering van betaalbaar en kwaliteitsvol drinkwater in alle omstandigheden.

We zorgen voor een betrouwbaar transportnet, staan in voor een continue levering en distributie van drinkwater en de sanering van afvalwater.

We gaan duurzaam om met water en benaderen het circulair.

We staan ten dienste van onze gemeenten en huishoudelijke en industriële klanten.

We bieden hen een hoogkwalitatieve service met toegevoegde waarde, stellen onze onderscheidende kennis en kunde ter beschikking bij het beheer van hun activiteiten en projecten en nemen hierin een pioniersrol op.

We benutten maximaal elke kans tot samenwerking met alle stakeholders (en nutspartners).

Deze missie wordt vertaald in een aantal doelstellingen. In die doelstellingen staan op economisch vlak innovatie en duurzaamheid op de agenda. Daarnaast streeft FARYS de maatschappelijke ambitie na om significant bij te dragen tot de realisatie van de maatschappelijke en de klimaatdoelstellingen.

Reeds jaren is maatschappelijk verantwoord ondernemen in de missie & visie opgenomen. Het wordt maximaal in de praktijk omgezet. De vernieuwde toekomstvisie 2019-2025, die in oktober 2019 op de bestuursorganen werd goedgekeurd, ligt in het verlengde van de ingeslagen weg in het strategisch plan van 2017 waarbij duurzaam ondernemen als strategische prioriteit werd geformuleerd. Daar werd een jaarrapportering en een jaaractieplan geïntroduceerd. Deze rapportering is terug te vinden op [de publieke website](#).

Het klimaatactieplan wordt opgebouwd rond enerzijds **strategische beleidsbeslissingen en** anderzijds aangevuld met **5 thema's**. Naarmate de opportuniteit zich voordoet kan elk van deze actiedomeinen dynamisch worden bijgestuurd. Elk thema wordt apart uitgewerkt en volgens bepaalde prioriteiten uit-/doorgevoerd. Het betreft:

- Energieboekhouding
- Papieractie
- Mobiliteit
- Groen werken
- CO₂-uitstoot

Duurzaam ondernemen is enkel haalbaar wanneer iedereen dit als uitgangspunt heeft en het in het DNA van het bedrijf wordt ingebakken. Het intern Milieuteam zorgt voor de stuwende kracht en gedragenheid. De acties zijn dynamisch en gekoppeld aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goal's (SDG's) van de Verenigde Naties die tegen 2030 gerealiseerd dienen te zijn. Jaarlijks worden de acties ter certificatie

voorgelegd aan Voka. Bij positief resultaat van de uitgebreide audit resulteert dit in het Voka Charter Duurzaam Ondernemen. De audit wordt door leden van Voka en experts uit het bedrijfsleven uitgevoerd. Wanneer er in drie jaar minstens één actie is gerealiseerd in elke SDG, dan wordt tevens het Unitar certificaat uitgereikt van de Verenigde Naties.



Het engagement van het bedrijf is niet alleen uitgesproken in de strategische visie maar tevens verwoord in de duurzaamheidsverklaring. Deze is [op de website](#) terug te vinden en geheel gealigneerd op de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

DUURZAAMHEIDSVERKLARING

Januari 2020

FARYS|TMW aligneert zich met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen uit de 2030 agenda van de Verenigde Naties. De diverse doelstellingen maken deel uit van de bedrijfsbiotoop en gaan hand in hand met de strategische prioriteit om de klimaatdoelstellingen te behalen. Vanuit de kern van het bedrijf wordt hier op een deskundige, baanbrekende, open, betrokken en klantvriendelijke manier zuurstof aan gegeven.



Op een duurzame manier alle water- en sport gerelateerde activiteiten realiseren voor alle belanghebbenden is het uitgangspunt. Dit is evenzo voor alle andere aangeboden diensten. Daartoe wordt jaarlijks een actieplan Duurzaam Ondernemen opgezet en gerapporteerd. Het plan garandeert een voortdurende verbetering van de bedrijfsprestaties, bovenop het nakomen van de vigerende wetgeving. Kostenefficiënt, duurzaam en milieubewust ondernemen zijn de prioriteiten. Dit weerspiegelt zich in zowel nieuwbouwprojecten als bij de exploitatie. Alle belanghebbenden (vennoten, partners, medewerkers, klanten en aannemers) daarbij permanent direct en indirect stimuleren, zorgt voor een brede gedragenheid. Het geheel wordt onder impuls van het milieuteam extern gecertificeerd via het Charter Duurzaam Ondernemen. Concrete voorbeelden van realisaties worden gerapporteerd via Public Governance.

Marleen Porto-Carrero
algemeen directeur

SAMEN
DUURZAAM
milieuteam FARYS

Christophe Peeters
voorzitter

2 Realisaties 2019

Duurzaam ondernemen is een manier van werken die lukt wanneer elke medewerker dit doet. De samenwerking rond duurzaamheid en het streven naar hetzelfde doel is tegelijk de basis voor duurzaam ondernemen binnen het bedrijf.

2.1 Strategische projecten

Vanuit de strategie van duurzaam ondernemen worden meerdere projecten gestimuleerd die elk op hun manier bijdragen tot het resultaat. Concreet is er aan volgende projecten gewerkt in 2019:

- **AquaDuct**

- Het **WPC (~waterproductiecentrum) van Oostende** is gebouwd. Hier zal vanaf 2020 jaarlijks 3 miljoen m³ drinkwater gemaakt worden uit brak water. De klimaatverandering gecombineerd met de evolutie van de technieken verantwoordt een lokale productie. Het drinkwater zal geleverd worden in Oostende en Middelkerke. De filtering gebeurt met de techniek van omgekeerde osmose. Daarna is er ook een actief koolfiltering en een UV-behandeling. Het geheel zorgt voor een behandeling volgens het multi-barrier principe. Als er één stap uitvalt zijn er voldoende andere om over te nemen. Energetisch is deze installatie niet belastender dan het water uit de Ardennen naar de kust te pompen.



- Het **reservoir te Asse** werd opgeleverd en feestelijk geopend met de volledige buurt. Aansluitend werd het opengesteld voor het brede publiek. Tijdens de volledige zondag in oktober werd er continu toelichting gegeven en video's getoond van de bouw. Ruim 1.000 geïnteresseerden kwamen er op af. Het reservoir heeft een capaciteit van 20.000 m³. Naast het bestaande reservoir is plaats voor een tweede reservoir. De vergunning om dat te bouwen werd bekomen en de bouw wordt in 2020 voorzien met een indienstname in 2021.



Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		<p>Verzekeren toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen.</p> <p>Duurzaam watergebruik.</p>

- Het samenwerkingsverband **Synductis** heeft tot doel minder hinder bij werken te hebben. Wanneer er een optimaal gecoördineerde uitvoering van de werken is, zullen deze finaal ook efficiënter worden uitgevoerd. Niemand vindt het leuk dat zijn straat of voetpad opgebroken wordt, laat staan dat het door verschillende nutsbedrijven los van mekaar gebeurt. De bedrijven in het samenwerkingsverband trachten maximaal werken die elk dient uit te voeren gecoördineerd te laten verlopen. FARYS zetelt in alle bestuursorganen en levert o.a. de voorzitter van de Raad van Bestuur, die tevens voorzitter is van de Raad van Bestuur van TMW ov. FARYS levert ook de voorzitter van de Directiecomités sinds 16 december 2016. De deelnemende bedrijven zijn januari 2020 de volgende:



Thema	SDG	Omschrijving
Partnerschap		<p>Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.</p> <p>Het is een maatschappelijk engagement om de relatie met de buurt en de maatschappij duurzaam uit te bouwen.</p>

- **MVO in het aankoopbeleid**

Strategisch is het reeds jaren een keuze om maatschappelijk verantwoord ondernemen in het aankoopbeleid te integreren. Aan de modelbestekken is een bijkomend gunningscriterium toegevoegd, namelijk “maatregelen maatschappelijk verantwoord ondernemen”. De leidend ambtenaar beslist samen met aankoop en in functie van de aard van het dossier welke maatregelen al dan niet weerhouden worden. Indien er wordt gekozen om dit criterium in het bestek op te nemen, wordt de algemene omschrijving van het gunningscriterium MVO in het administratieve deel van het bestek behouden, met een nader te bepalen weging. In dit criterium wordt verwezen naar de voor de opdracht relevante thema’s. Daartoe wordt een bijlage toegevoegd aan het bestek waarin per thema een aantal relevante items worden opgesteld.

Er zijn meerdere thema’s waaruit kan gekozen worden:

- productie en consumptie
- verpakkingsmaterialen
- transport
- energie
- welzijn en gelijkheid.

Binnen elk van de thema’s dient indien er voor gekozen wordt, de leidend ambtenaar samen met aankoop te beslissen welke items uit het basismodel worden weerhouden. De modelteksten zijn uiteraard niet meer dan een leidraad. Het uitbreiden en/of aanpassen van de thema’s en de items worden zeker aangemoedigd. Deze kunnen ook als minima of eis worden meegenomen. Er is tevens een wisselwerking met het Milieuteam waarbij nieuwe trends of evoluties aan het kenniscentrum van aankoop worden doorgegeven en indien relevant geïntegreerd in de modeldocumenten.

Concrete voorbeelden

- Bij de sloop van een oud zwembad wordt maximaal ingezet op het recupereren van de afbraakmaterialen, onder meer door het strikt gescheiden houden van de verschillende types materialen. Er werd geen grond aangevoerd voor opvulling, alles werd genivelleerd en in het voorjaar van 2020 zal het terrein ingezaaid worden met een mengsel ‘arme’ grassen-bloemenweide.... Alle bomen werden integraal behouden.



- In een sporthal zijn de werken afgerond die de sportzaal deels hebben omgebouwd tot een gymhal. Het overblijvende deel van de sportvloer kreeg een nieuwe toplaag, met aangepaste belijning. Ook de groenzone naast de sporthal werd heel grondig vernieuwd. In beide projecten ging heel wat aandacht naar duurzaamheid, zo werd er LED-verlichting geplaatst in het park en in de uitbreiding van de sportzaal en dit bijgebouwde deel van de sporthal is ook uitgerust met een groendak.
- De kledij van de medewerkers van schoonmaak werd in 2019 vernieuwd. Daarbij werd gekozen voor kledij die gemaakt is van een kunstmatige vezel, gemaakt op een natuurlijke basis, Lyocell genaamd. De grondstof voor deze vezel, die verkocht wordt onder de merknaam Tencel, is afkomstig van de eucalyptusboom. De bomen worden geteeld volgens de principes van duurzaam bosbeheer (PEFC en FSC-label). Voor het oplossen van de houtvezels wordt een nieuw oplosmiddel gebruikt dat milieuvriendelijk is. Het proces wordt veranderd waardoor een gesloten kringloop ontstaat en het oplosmiddel teruggewonnen wordt. De vezel is sterker dan viscose en kreukt minder. In vergelijking met katoen is er 10 keer minder water nodig om Lyocell te produceren. Daarenboven is de fabriek van Tencel® CO₂ neutraal, net als onze leverancier van deze kledij.

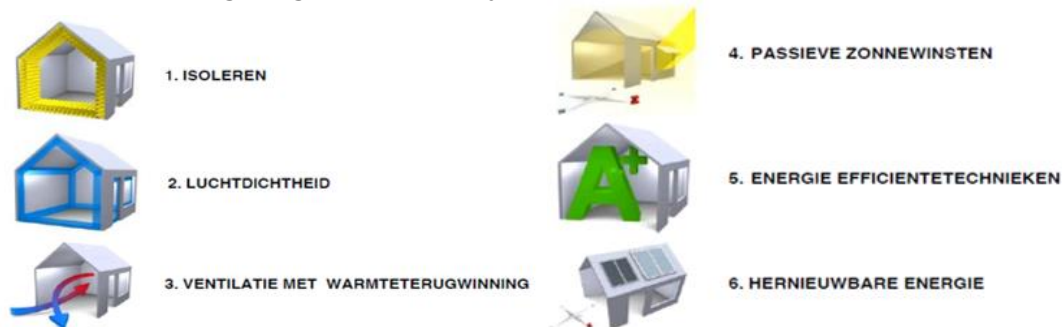


Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen. Integratie van duurzaamheid in het aankoopbeleid.

- **Duurzaam bouwen en verbouwen**

- Bij elke nieuwbouw, renovatie of verbouwing wordt steeds de afweging gemaakt op welke manier in het project energie-efficiënte en duurzame technieken kunnen worden geïntegreerd. Bij elke investering worden stevast de opportuniteiten

afgewogen en op hun terugverdientijd geëvalueerd. Bij elk project worden steeds een aantal concepten gevolgd. In de praktijk worden deze ook zo gerealiseerd.



- Voor de aanleg van een sportveld is het principe van hergebruik van materialen of herbruikbare materialen integreren maximaal in het bestek geïntegreerd. Het uitgangspunt is dat indien het veld terug opgebroken wordt, het merendeel van de materialen een tweede leven moet kunnen leiden. Daarvoor wordt gewerkt met specifieke opbouw van de 'lagen' en gezorgd dat deze ook zonder veel moeite uit elkaar kunnen gehaald worden. De gronden werden ter plaatse integraal verwerkt mits voorafgaand de niveaus goed te bestuderen en een sluitend grondverzetplan op te bouwen. Transport werd hierdoor vermeden.

Alle verlichting is instelbare en richtbare LED-verlichting. Deze is bedienbaar via een app en extra instelbaar naar strooilicht in de omgeving.




De nodige aandacht werd geschonken aan water. Een bestaande wadi werd verbonden met een tussengevoegde regenput. De wadi en de regenput worden op die manier communicerende vaten. Het RWA water wordt hergebruikt. Het veld heeft doorlaatbare materialen en drainage. Ook dit water vloeit met behulp van de wetten van de Fysica (zwaartekracht...) terug naar diezelfde regenput om zoveel mogelijk RWA te hergebruiken. Wat verloren gaat wordt niet afgevoerd maar in de grond geïnfilteerd.



- Anzegem en Deerlijk bouwden samen een nieuw zwembad in Vichte. De locatie werd specifiek gekozen volgens STOP-principe (stappen trappen openbaar vervoer, personenwagen, in die volgorde), drempelloos en alles voorzien voor mindervaliden. De baden kunnen worden afgedekt (zie foto) en in de luchtgroep zijn ingebouwde warmtepompen voorzien. De gevel werd bekleed met hergroeiende bekleding, net als het dak. Het hout van de gevel is inlands thermisch gehard FSC. Dit is energetisch zeer performant. De luchtdichtheid blijkt extreem goed na proef met een E39 die onder de huidige Vlaamse energiestandaard van E45 uitkomt. Dit is een bijna energieneutraal gebouw. Er is een WKK. De pompinstallaties zijn frequentiegestuurd en hoogperformant (hoogste motorenklasse IE4). Er is een betonfilter (meer oppervlak, minder energieverlies, minder pompen, betere zuivering...) (zie foto) Daarnaast is er een automatische terugspoeling van de zwembadwaterfilters met bemeting i.p.v. op het zicht.

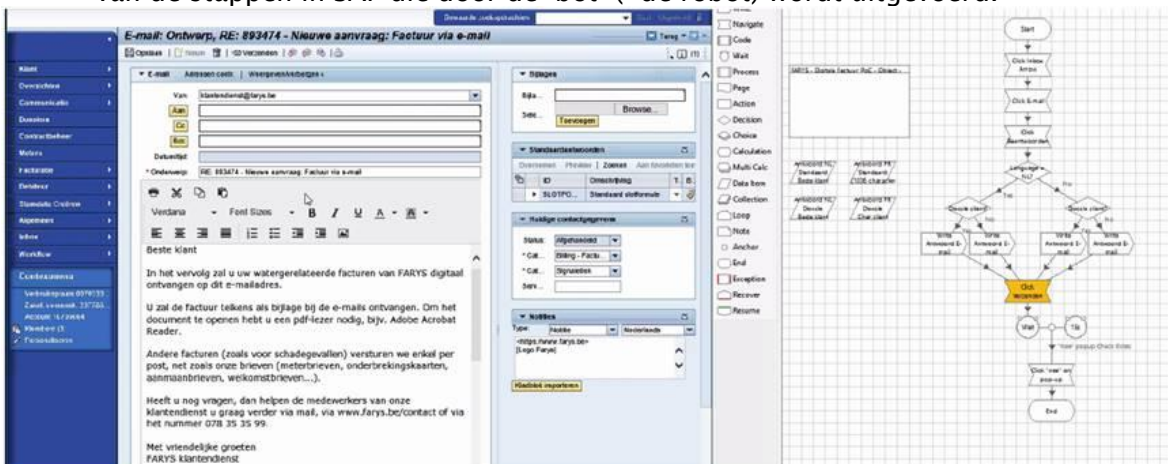


- Voor de ontwikkeling van de nieuwe sportsite Moerbeke werd een aanvraag ingediend om aanspraak te maken op de eerste milieusubsidie die in Vlaanderen werd uitgereikt. Het project werd geselecteerd voor deze subsidie voor een Lokaal Klimaatproject. Daarmee haalt het project een extra subsidie van 187 500 euro binnen, wat het maximum bedrag is. De projectoproep kende een grote respons. Er werden 180 voorstellen ingediend, waarvan er uiteindelijk 80 werden geselecteerd voor een subsidie. Er waren veel goede en interessante projectvoorstellen, meer dan het voorziene begrotingsbudget toeliet om te kunnen ondersteunen.

Thema	SDG	Omschrijving
Welvaart		Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie. Visuele integratie.
Planeet		Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Door rationeel energiegebruik de reductie van broeikasgassen bespoedigen.
Welvaart		Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. - Hernieuwbare energie - Duurzame energieproductie - Engagement in duurzame energieprojecten.

- Innovatieve projecten

- Er werd door de klantendienst en ICT een pilotproject uitgewerkt om **de administratieve behandeling van klantvragen** op een innovatieve manier te verwerken. Via RPA-software kunnen eenvoudige, repetitieve menselijke taken geautomatiseerd worden. **RPA** staat voor **Robotic Process Automation**. De robot doet geen interpretatie van gegevens, maar hij simuleert de keyboard- en muisklikken en leest informatie van de schermen, net zoals een persoon. Hierdoor is er geen rechtstreekse integratie met andere programma's nodig, wat de implementatie vereenvoudigt. Het is een systeem dat 24/24 7/7 werkt. Verschillende menselijke handelingen zoals het lezen van mails, versturen van antwoordmails, aanpassingen in SAP, ... kunnen automatisch worden uitgevoerd. Via een uitgebreide logging is er zicht op alle wijzigingen in het systeem en is opvolging mogelijk. Het eerste proces dat geïmplementeerd werd, is het wijzigen van de verzendbesturing van de factuur, van post naar mail en omgekeerd. Op onderstaande afbeelding is aan de rechterkant een deel van het gedetailleerd uitgeschreven proces te zien en aan de linkerkant 1 van de stappen in SAP die door de 'bot' (~de robot) wordt uitgevoerd.



The image shows a screenshot of an email client interface on the left and an RPA flowchart on the right. The email client displays an email from 'klantendienst@farys.be' with the subject 'E-mail: Ontwerp, RE: 893474 - Nieuwe aanvraag: Factuur via e-mail'. The content of the email discusses digital invoices and contact information. The RPA flowchart on the right illustrates the automated process for handling such emails, starting with 'Start' and ending with 'End', involving steps like 'Get Mail', 'Parse Mail', and 'Send Mail'.

De doorlooptijd van dit proces duurt bij de bot 10 seconden langer dan bij een medewerker, maar de robot kan dit wel 24 uur per dag uitvoeren. Dit maakt ook dat uitvoerend repetitief werk door de bot kan gebeuren en de medewerker meer gevarieerd en uitdagend werk kan opnemen.

- De eerste stappen in ***online microbiologische bewaking*** van het toevoernet zijn gepubliceerd in het **wetenschappelijk magazine Water Research**. Een doctoraatstudente van de universiteit van Gent heeft onder leiding van een FARYS-medewerker online flowcytometrie toegepast in de watertoren Kattenberg in het centrum van Gent. Daarbij werd elk half uur de microbiële cellen op beide ingangen en uitgang gemeten. Een grote meerwaarde t.o.v. de huidige opvolging waarin 1 of meerdere dagen dient gewacht te worden op de microbiologische controle na groei op kweekplaatjes. Tegelijk werd gewerkt aan een 'early warning' systeem om plotse veranderingen te detecteren. Dat deze paper na 'peer review' aanvaard is in een internationaal journal met impact factor 7,9 bewijst het hoge wetenschappelijke niveau waarop de onderzoekers werken. Alles boven de 4 is echt goed, 7,9 is top. Het artikel is [online](#) terug te vinden. De collega's van FARYS die er aan meegewerkt hebben, worden er met naam in bedankt.

Water Research 170 (2020) 115353



Contents lists available at ScienceDirect

Water Research

journal homepage: www.elsevier.com/locate/watres



Online microbial fingerprinting for quality management of drinking water: Full-scale event detection

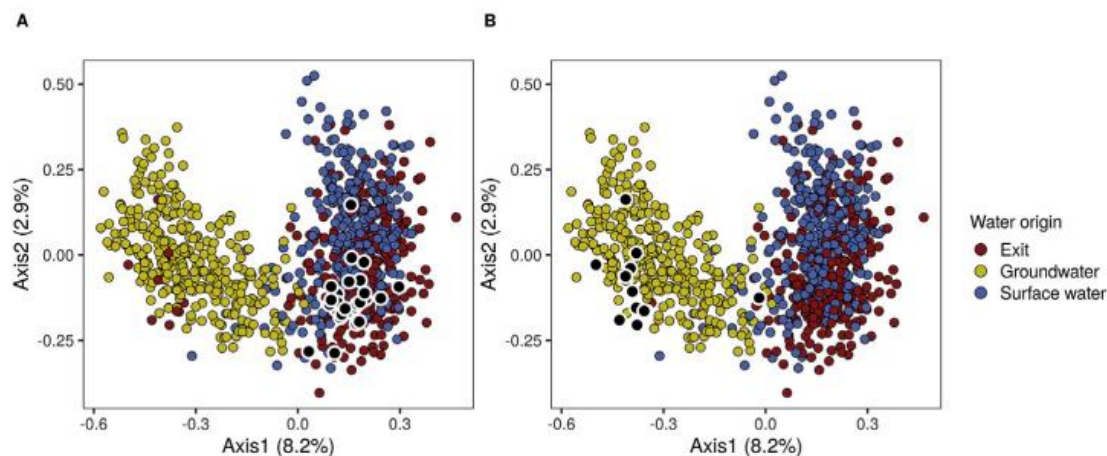


Jorien Favere ^a, Benjamin Buyschaert ^b, Nico Boon ^a, Bart De Gussemé ^{a, b, *}

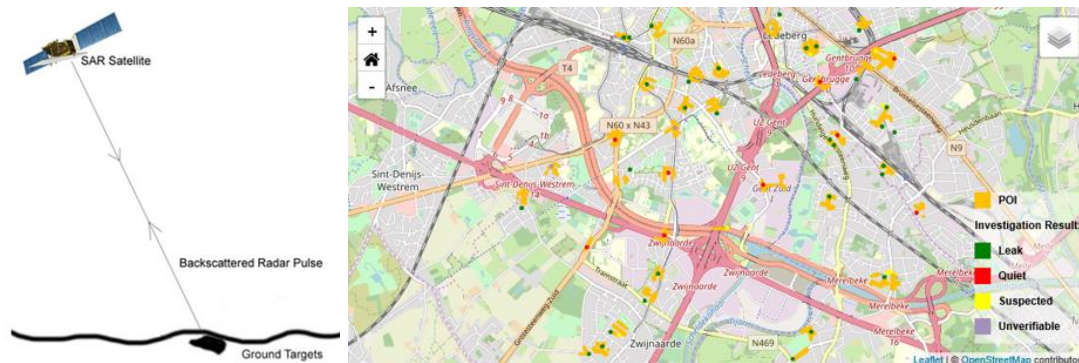
^a Center for Microbial Ecology and Technology (CMET), Department of Biochemical and Microbial Technology, Ghent University, Coupure Links 653, B-9000, Gent, Belgium

^b FARYS, TMVW, Stropstraat 1, B-9000, Gent, Belgium

In het artikel is een voorbeeld van de fingerprinting terug te vinden:



- Begin 2019 werd een proof of concept gedaan met **satelliet lekdetectie** op distributieleidingen. Met behulp van een SAR (Synthetic Aperture Radar) sensor wordt weersonafhankelijk tot 6 meter diep in de grond naar leidingwater gezocht. De sensor is gemonteerd op een ruimtesatelliet. Hij zendt een signaal uit en meet de reflectie. Omwille van de positieve resultaten (met de beelden en gevonden punten kan gerichter gezocht worden) werd een bestek opgemaakt om dit op de markt te zetten voor 1 analyse per jaar voor het volledige distributie- en toevoernet. De aanbestedingsprocedure start in 2020 op.



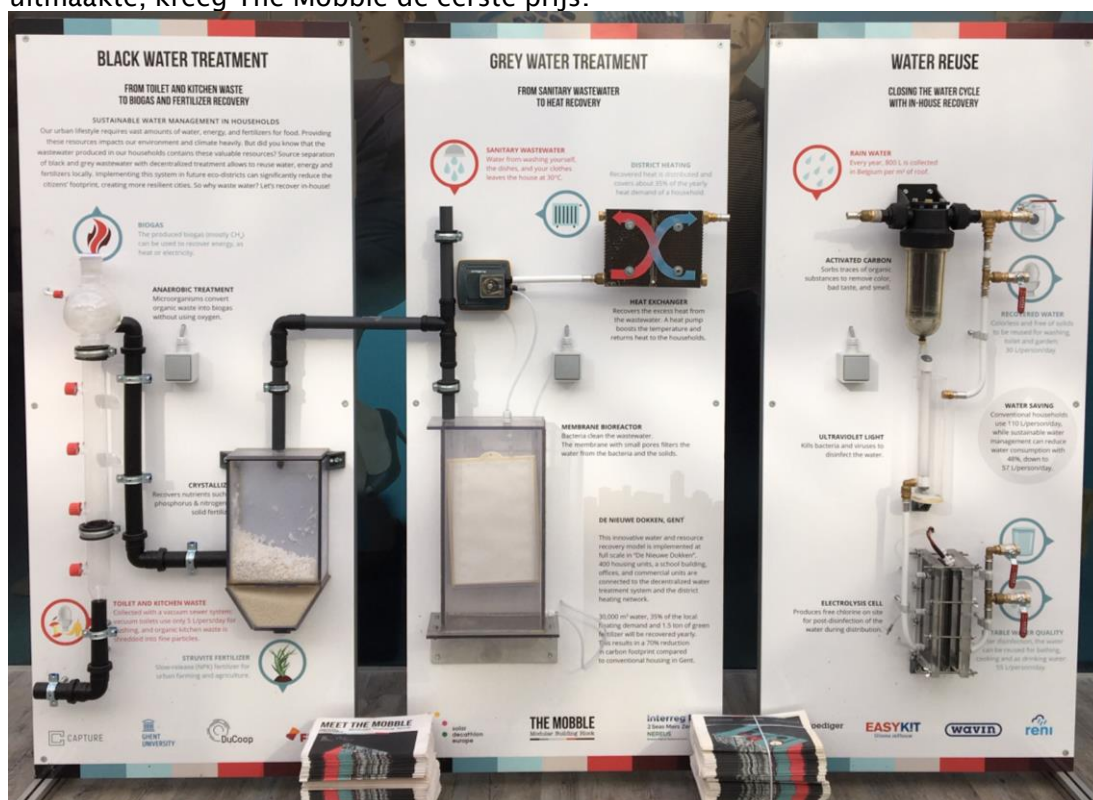
- Ook voor de **slimme standpijp** werd een Proof of Concept opgeleverd. Een foto van het prototype is hieronder te zien.



- Projecten in uitvoering of ontwikkeling:
 - Europees project **SCAPE**
 Concreet legt FARYS samen met de stad Oostende in het stedelijk project een **Cityrivier** aan. Het is een project met een watermanagementsysteem dat maximaal het hemelwater ter plaatse houdt. In de plannen voor de site is er niet enkel aandacht voor de goede inpassing in de omgeving, maar ook voor duurzaam water.
 - Bij **Agristo** wordt enerzijds een persleiding naar de Leie met het oog op de lozing van het afvalwater aangelegd (conclusie uit het Milieueffectenrapport). Anderzijds richt FARYS een proceswaterinstallatie op hun site op en levert vervolgens proceswater.

- **The Mobble** – de waterzuivering van de toekomst in een modulair concept

The Mobble is de Belgische inzending voor de Solar Decathlon Challenge, een internationale wedstrijd waarin studenten architect, bouwkunde en bio-ingenieur worden uitgedaagd een energiezuinig concept te ontwerpen, te bouwen en te demonstreren. De naam 'Decathlon Challenge' heeft overigens niks te maken met de welbekende sportwinkel, maar alles met de 10 thema's waarrond de deelnemende universiteiten elkaar bekampen: van energiezuinigheid tot innovatie, duurzaamheid en waterbeheer. FARYS demonstreert er het concept van Ducoop in de Nieuwe Dokken te Gent waarbij aan de hand van decentrale waterzuivering en hergebruik ook de waterkringlopen worden gesloten. Het is een combinatie van zuiveringsstappen die al bestaan. Wat nieuw is, is de manier van het in elkaar puzzelen, de behandelingstrein. The Mobble of The Modular Building Block kreeg naast een eigen website (<https://www.themobble.be>) een katern in De Standaard, een officiële opening met de voorzitter van FARYS en het Gentse stadsbestuur. Ook koningin Mathilde bracht er een bezoekje. Tijdens de officiële opening werd er fris kraanwater in hippe FARYS karaffen geschonken aan de ruim 300 genodigden. Finaal eindigde het circulair concept 4^{de} in de wedstrijd met 4 awards ter erkenning van het werk. Voor construction and engineering, waar waterbehandeling deel van uitmaakte, kreeg The Mobble de eerste prijs.



- Vorig jaar werd in dit rapportje bericht over de **zwevende betonplaat** waarvan FARYS het conceptueel idee leverde. In 2019 is vastgesteld dat de proefopstelling volledige voldoening geeft. De bestekteksten voor de vlottende dekplaat zijn sinds november 2019 integraal opgenomen in het Vlaro-bestek dat aanvullend is aan het standaardbestek 250. Zo kan dit nieuw **innovatief betonproduct** voortaan gebruikt worden om een duurzaam openbaar domein te creëren.

- **Capture en samenwerking met kennisinstellingen**

Het Centre for Advanced Process Technology for Urban Resource recovery (CAPTURE) is een nieuw platform dat de noden van de industrie koppelt aan academisch onderzoek. Binnen de pijplijn “Water fit-for-use”, voorheen R2T genaamd, zijn de grote Vlaamse drinkwaterbedrijven verzameld: Pidpa, water-link, FARYS en De Watergroep. Tot de pijplijn behoren 14 professoren die in continue interactie zijn met de industriële partners. In een aantal overlegmomenten met de Vlaamse drinkwaterbedrijven werden gezamenlijke onderzoeksnoden gedefinieerd waarvoor de expertise binnen de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van UGent (de Universiteit van Gent) aanwezig is. Dit heeft geresulteerd in dit onderzoeksvoorstel, een voorstel dat ook gesteund wordt vanuit AquaFlanders. Het garanderen van de drinkwaterkwaliteit geleverd aan de klanten werd uniform als uitgangspunt voor dit onderzoeksprogramma met de naam ‘BIOSTABLE’ gekozen. In 5 werkpakketten wordt gefocust op het bewaren en bewaken van de microbiologische kwaliteit en de impact van organische componenten op geur en smaak van het drinkwater. In oktober werd het voorstel vanuit CAPTURE en UGent ingediend bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen, de uitslag wordt in het voorjaar van 2020 verwacht.

- Een innovatief **lekdetectieproject** is opgestart met de firma’s Fluves en Vigotec. De doelstelling is om via een glasvezelkabel in de transportleiding van drinkwater een continue lekopsporing op te zetten. Dit project wordt gesteund door Vlaio en heeft de naam DALI (Distributed Acoustics voor Lek- en Intrusiedetectie). De basis is Distributed Acoustic Sensing (DAS). Lekdetectie op basis van temperatuur (Distributed Temperature Sensing – DTS) wordt reeds commercieel toegepast, maar hierbij ligt de fiber steeds aan de buitenkant van de leiding. Bij bestaande leidingen is het meestal niet mogelijk om aan de buitenkant van de leiding een fiber aan te brengen. Het aanbrengen van een glasvezelkabel binnenin een bestaande leiding zou dan ook de mogelijkheden voor lekdetectie van bestaande leidingen drastisch vermeerderen, en wordt ontwikkeld binnen DALI. Een DAS-systeem registreert akoestische vibraties in de glasvezel op basis van gereflecteerde lichtpulsen (Rayleigh-scattering). De glasvezelkabel fungeert daardoor als een reeks virtuele microfoons binnenin de leiding, met een ruimtelijke resolutie van ca. 10 m. De opgemeten akoestische tijdreeksen worden met behulp van geavanceerde verwerkingsalgoritmen ontdaan van achtergrondgeluiden en worden geanalyseerd op signalen van lekkages, ongewenste graafwerken, en intrusies. De pilootproef is in 2019 afgewerkt.

- **Het project Ducoop** is ondertussen in opbouw. Het is een coöperatie opgezet om bij te dragen aan het circulaire karakter van de nieuwe stadswijk in de Nieuwe Dokken te Gent. De expertise van FARYS wordt gebruikt om de gesloten decentrale waterkringloop uit te werken. Voor drinkwater zullen er slimme meters worden geplaatst. Onderstaande illustratie toont hoe de afvalstromen tot struviet en biogas zullen worden verwerkt. Het struviet zal in de stadsmoestuין op de site worden gebruikt.



Thema	SDG	Omschrijving
Welvaart	<p>7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE</p>	<p>Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hernieuwbare energie - Duurzame energieproductie - Engagement in duurzame energieprojecten.
Welvaart	<p>8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI</p>	<p>Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen</p>
Welvaart	<p>9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR</p>	<p>Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.</p> <p>Visuele integratie.</p>

- **Mei Plasticvrij**

Ook in 2019 steunde FARYS de actie Mei Plasticvrij. FARYS is overtuigd dat plastic te belastend is voor het milieu en gebruikte daarom reeds jaren 100% bio-afbreekbare maisbekers zowel intern om kraanwater te drinken als extern om aan burgers kraanwater op evenementen aan te bieden via de watermobiel. De actie Mei Plasticvrij was een mooie opportuniteit om opnieuw een stap verder te gaan. Er is beslist om intern over te stappen op glazen en de wegwerpbekers te bannen bij het inzetten van de watermobiel, ook al zijn die recyclebaar. Met deze manier van werken wordt vooruitgelopen op de nieuwe wetgeving vanaf 2020. Sinds 1 januari 2020 is het verboden om nog wegwerpbekers te gebruiken op alle soorten evenementen klein en groot.

In 2019 is de waterbar zo'n 170 keer op allerlei evenementen aanwezig geweest. Er wordt alleen een kleine hoeveelheid herbruikbare bekens meegenomen. Dit was bijvoorbeeld ook het geval op de Gentse Feesten. Aan de aanvragers van de waterbar wordt gevraagd hun deelnemers te verwittigen en hen te vragen een eigen drinkbus of

beker mee te brengen die ze kunnen opvullen aan de waterbar. Als de organisator toch kraanwater wil uitdelen in herbruikbare bekens, dan moet hij zelf voor bekens zorgen. Herbruikbare bekens kunnen gemakkelijk gehuurd worden bij de gemeenten of bij de afvalintercommunales. Aan alle medewerkers die water uitdelen aan de waterbars wordt gevraagd volgende boodschap op een positieve manier uit te dragen: FARYS is een duurzaam bedrijf en wil meehelpen om de plasticberg te verminderen.

Daarenboven werd beslist om intern alle wegwerpbestek te vervangen door inox bestek en tevens de kartonnen koffiebekers te vervangen door herbruikbare tassen. Ook tijdens de dag van de medewerker werd plasticvrij in de kijker gezet.



Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen. De afvalproductie beperken

- **Sensibiliseren: Kraanwater**


Een sensibiliseringscampagne om kraanwater als drinkwater te gebruiken is sector breed opgestart via AquaFlanders. Meerdere bekende Vlamingen promoten via filmpjes kraanwater. Alle informatie werd op een aparte website samengebracht, nl. www.kraanwater.be. Op die website staat alle informatie verzameld waaronder een waterkompas waarmee de besparing in centen en CO₂ kan berekend worden, tips en weetjes om spaarzaam om te gaan met kraanwater, acties, recepten, ... Daarnaast was de actie ook terug te vinden op de sociale media en op de televisie.

Naast de promotie van het kraanwater in Vlaanderen omvat de actie tevens een link naar ontwikkelingslanden. Voor elke post met hashtag #ikdrinkkraanwater schonk

AquaFlanders 1 euro aan Join For Water, een NGO die werk maakt van drinkbaar water in Afrika en Latijns-Amerika. Eind januari 2020 had dit 2 100 euro opgebracht.

De campagne werd gesmaakt en geselecteerd als 1 van de 10 laureaten voor de Kortom Communicatie Award 2019! De prijsuitreiking gaat door op 12 februari 2020.


KRAAN WATER

Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. Duurzaam watergebruik.


- **Werken aan een duurzame toekomst**

In samenwerking met Tomorrowlab werd aan een voorstelling voor FARYS gewerkt om het bedrijf zich opnieuw te laten voorstellen vanuit de huidige portfolio. Een integratie van de SDG's doorheen elke activiteit maakte deel uit van de oefening. De duurzaam opgemaakte brochure werd ondersteund door een visuele presentatie.



Thema	SDG	Omschrijving
Welvaart		Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen

- Duurzaam waterbeheer, niet alleen via het drink- en afvalwater maar tevens door een 'ander-water' aanbod via **RENI** (www.reni.be). Reni biedt advies voor regenwater recuperatie, -opvang en -infiltratie. Elke Reni regenwater installatie bestaat uit een regenwaterput in kunststof of beton, met ingebouwde filter, vlottende aanzuig, vertraagde inloop en pomp. Via de online applicatie "Stel uw regenput samen" ontwerpt men zelf in enkele klikken de installatie die best past. Met RENI wil FARYS correct en neutraal advies geven bij de groeiende behoefte aan gebruiksvriendelijke regenwaterrecuperatie! Regenwater heeft vele voordelen. Het grootste voordeel is dat dit luxeproduct gratis uit de lucht valt. Maar er is meer. Door het gebruik van regenwater, verbruik je minder kostbaar drinkwater. Goed voor de grondwaterreserves en voor je drinkwaterfactuur.

Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. Duurzaam watergebruik.

- **Ontwikkelingssamenwerking (Mali)**


Er zijn meerdere vormen van steun te onderscheiden. Enerzijds worden er enkele langlopende en grootschaliger waterprojecten via twee niet-gouvernementele organisaties (Protos, FOS) ondersteund onder de koepel van het Vlaamse Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWvO). In 2017 stapte FARYS via Protos in een project voor 4 jaar in Mali. In 2019 werd een delegatie van Malinese waterprofessionals ontvangen in Gent. Naast de plaatselijke Join-For-Water projectcoördinatrice, maakten vertegenwoordigers van de twee betrokken overheidsdiensten (Direction Nationale de l'Hydraulique en Commission de Régulation de L'Electricité et de l'Eau), het centrale drinkwaterbedrijf (SOMAGEP) en de burgemeester van een van de buitengemeenten van de hoofdstad Bamako hier deel van uit. In het programma van een week werd interactief informatie gedeeld en werkwijzen besproken met betrekking tot technische aspecten, klantenbeheer en sociale maatregelen, kwaliteitsbeheer, administratie, overheidstoezicht en reglementair kader. Naast de eigen FARYS specialisten namen ook vertegenwoordigers van de Vlaamse Toezichthouder (VMM) en Aquafin deel.

Een terreinbezoek aan een werv en enkele van onze installaties bood een illustratie van onze distributie- en transportwerking. Vooral de ontijzeringsite van Mainvault bleek uitermate interessant als referentie voor lokale bruinwaterproblematiek. SOMAGEP werkt voortaan in deze richting om niet alleen verspilling van recent aangelegde productiecapaciteit tegen te gaan, maar zo ook te voorkomen dat een deel van de consumenten vooralsnog weigerden om het drinkwater in kwestie te gebruiken.

Daarnaast wordt er jaarlijks een klein budget voorzien voor directe ontwikkelingsondersteuning. Binnen de mogelijkheden hiervan worden dan één of enkele projecten ondersteund welke exclusief en rechtstreeks de voorziening in drinkbaar water voor een specifieke doelgroep realiseren.

In het kader van deze laatste steun werd een project in Masoyi, Zuid-Afrika gesteund. Het materiaal en de leidingen voor de ontsluiting van het binnennet van de school werd gefinancierd.



Thema	SDG	Omschrijving
Welvaart		Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling Watergerelateerde ontwikkelingsondersteuning

- **Charter Fairtrade**


Aandacht voor eerlijke handel is belangrijk. Daarom heeft FARYS sinds 2018 het charter Fairtrade@work ondertekend. Naast de Fairtrade producten die al werden aangeboden aan de medewerkers, zijnde koffie, cacao en zwarte thee, zijn in de vergaderzalen Fairtrade koekjes, suiker en chocolade toegevoegd. Ter gelegenheid van de week van de Fairtrade in oktober werd aan de medewerkers in samenwerking met Fairtrade Belgium een gratis (h)eerlijke banaan uitgedeeld (tot einde voorraad). De banaan is één van de meest populaire vruchten ter wereld en de export ervan vormt de hoeksteen van de economie van verschillende landen. De Belgische Fairtrade bananen komen uit Peru, Ecuador en de Dominicaanse Republiek. Als je kiest voor Fairtrade, dan weet je dat de producenten die je bananen met liefde hebben geteeld er ook de best mogelijke prijs voor krijgen.



Thema	SDG	Omschrijving
Mensen		Beëindig armoede overal en in al haar vormen.
Planeet		Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen. De afvalproductie beperken
Vrede		Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling Bijdragen tot eerlijke mondiale handel

- **Charter deugdelijk bestuur**

De overgang naar het Decreet Lokaal Bestuur houdt onder andere in dat er een code goed bestuur dient te worden opgemaakt voor de bestuurders van het bedrijf. Het charter vormt een onderdeel van de code en zal van toepassing worden op alle bestuurders van de nieuwe bestuursorganen na aanduiding tijdens de Algemene Vergadering van maart 2019. Het charter houdt 10 principes in die per brief aan de nieuwe kandidaat-bestuurders zullen worden overgemaakt. Alle bestuurders onderschreven het charter. Het werd tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van december 2019 formeel door de deelnemers goedgekeurd.

Thema	SDG	Omschrijving
Vrede		Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit. Goed deugdelijk bestuur.

- **Afval is grondstof**

FARYS zet in op afvalsortering en gescheiden afvalinzameling omdat afval in de circulaire economie een grondstof is. Daarom wordt waar mogelijk een stap verder gegaan dan wettelijk wordt voorgeschreven. Via **Out of Use is er een recuperatie oud ICT-materiaal.** Oud ICT-materiaal kan bij Out of Use afgeleverd worden en in ruil daarvoor planten zij via Natuurpunt bomen. Zo werden in 2019 via Out of Use 43 niet-herbruikbare gsm's afgevoerd, goed voor 10,75 bomen en 46 niet-herbruikbare iPad's, goed voor 11,5 bomen. Dit komt dus op een totaal van 22 bomen waarvoor FARYS een certificaat van Natuurpunt in ontvangst mocht nemen.



De medewerker van een magazijn nam spontaan initiatief om een doorgedreven **sorteersysteem** op te zetten, en met resultaat. De magazijnmedewerker merkte op dat er te veel zaken in het restafval belandden die evengoed kunnen gerecycleerd worden. Daarom installeerde de medewerker duidelijk gemarkeerde bakken voor isomo, spuitbussen, plastic verpakkingen van gevaarlijke producten, spanbandjes, gemengde

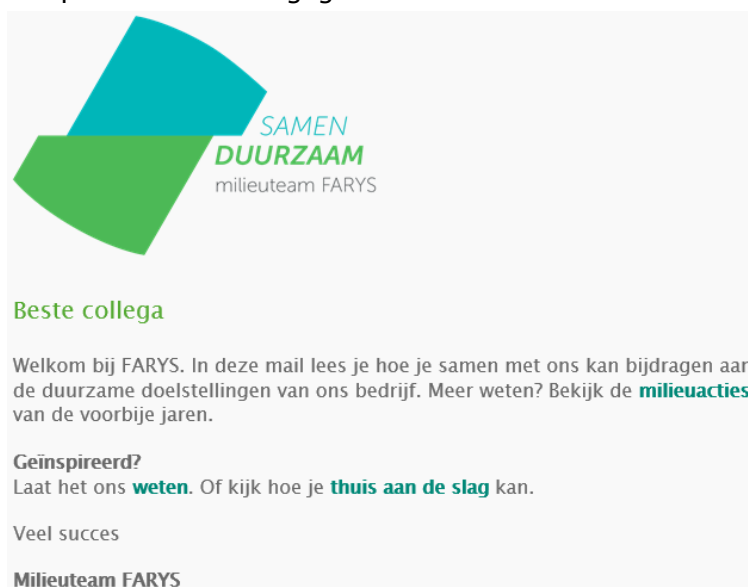
folies, batterijen ... Zijn actie werd als voorbeeld in de interne personeelskrant opgenomen samen met een herhaling van de sorteerregels. Spanbanden en folie wordt ondertussen apart in alle vestigingen ingezameld. Ook voor harde plastic wordt een stap verder gegaan dan wettelijk vereist. Daarnaast zijn er in alle vestigingen sorteereilanden voorzien.



Thema	SDG	Omschrijving
Planeet	 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE	Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen. De afvalproductie beperken
Planeet	 13 KLIMAATACTIE	Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden
Welvaart	 17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN	Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling Watergerelateerde ontwikkelingsondersteuning

- **Duurzaam personeelsbeleid** (aanwerven, opleiden, ...)
 - Collega's werkzaam in de sportaccommodaties kregen tijdens een opleiding rond **diversiteit** meer informatie over het omgaan met genderverschillen, met mensen met een beperking, met ethische verschillen, ..., samen betreft het 240 opleidingsuren. Deze opleiding wordt samen met de vorming 'omgaan met verbale en fysieke agressie' voor de Sport in een **specifiek opleidingsplan** opgezet per functie zodat elke medewerker periodiek de nodige vormingen krijgt.

- In het kader van de **re-integratie** na een ingrijpende gebeurtenis is een werking opgezet door HRM voor het betrokken personeelslid, de leidinggevende en het team omtrent rouwbegeleiding en de impact van rouwen op het professioneel leven. Hier werd in 2019 meerdere keren gebruik van gemaakt.
- Ter verwelkoming van alle nieuwe collega's werd periodiek een uitgebreidere onthaaldag gegeven. Tijdens die **onthaaldag** werd voor het eerst een introductie gedaan van duurzaam ondernemen op FARYS. Daarbij wordt eerst de strategie getoond en aansluitend een aantal praktische voorbeelden van gerealiseerde acties. Aan het eind van de sessie kreeg elke nieuwe medewerker een herbruikbare stoffen zak met daarin een drinkwaterkaraf.
- Na de onthaaldag wordt vanuit het Milieuteam ook nog eens een welkomstmil gestuurd met inspiratie en contactgegevens.



- Ter gelegenheid van de **dag van de medewerker** kreeg elke medewerker een herbruikbare boodschappentas met daarin een aantal appels van de lokale boer aangeboden.



Bedankt ! Oogappels van FARYS

De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDGs) van de Verenigde Naties vormen het universele referentiekader voor al onze acties. Met deze actie dragen we bij tot meer verantwoorde consumptie door plastic te vermijden en helpen we ongelijkheid verminderen door de korte keten te steunen.



Beste medewerker

We kunnen als bedrijf alleen maar groeien dankzij jouw inzet en die van je collega's. Dat zetten we ook dit jaar graag met een kleine attentie in de verf.

Op donderdag 25 april trakteren we iedereen op een zak verse appels van bij de boer.

Neen, geen plastic zak, da's zo passé. Wel een herbruikbare tas. We zien het als een mooie avant-première voor de actie 'mei plasticvrij' die volgende week van start gaat. Ook dit jaar steunen we samen met alle Vlaamse drinkwaterbedrijven vol overtuiging dit burgerinitiatief dat ten strijde trekt tegen wegwerpplastics. Een logische keuze voor ons, want ... wat is er nog plasticvrijzer dan een goed glas kraantjeswater?

Check in de bijlage van dit bericht waar en wanneer jij je appels kan afhalen.

Smakelijk!

Marleen Porto-Carrero
algemeen directeur



Deze actie wordt mee ondersteund door het Milieuteam van FARYS.

- In 2019 werden er 5 **stagiairs** aan het werk gezet in diverse diensten. Dit gebeurde in het laboratorium, bij Productie en Transport, bij Domeindiensten en bij Facilitair Beheer. De doelstelling is FARYS ook bij studenten reeds bekend te maken en een breder publiek aan te spreken waaronder jonge potentiële medewerkers.

Thema	SDG	Omschrijving
Mensen	3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN	Verzekeren een goede gezondheid en promoten welzijn voor alle leeftijden.
Mensen	4 KWALITEITS-ONDERWIJS	Verzekeren gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorderen levenslang leren voor iedereen. Opleiding werknemers - Levenslang leren.
Mensen	5 GENDER-GELIJKHEID	Bereiken gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes

- De **warmste week** werd opnieuw een groot succes.

In aanloop naar de warmste week werden in 2019 opnieuw diverse acties georganiseerd allemaal in het teken van de MUG heli AZ Sint-Jan. Sinds 1986 baat de private vzw Instituut voor Medische Dringende Hulpverlening te Brugge de MUG-helikopter uit. Dit initiatief werd gekozen op basis van een voordracht van een medewerker. Er werden

meerdere initiatieven door meerdere medewerkers voorgesteld. Iedereen kon stemmen en het initiatief met de meeste stemmen won.

Er werd samen 3 195 euro ingezameld voor de MUG heli AZ Sint-Jan. De Klantendiensten maakten promotie voor de digitale factuur door aan het gekozen goed doel van 1 december tot 24 december 1 euro te schenken per klant die een digitale factuur nam i.p.v. papier. De actie van de klantendienst bracht 1 930 euro op. Collega's namen opnieuw deel aan de Levensloop in Aalst ten voordele van Kom op tegen Kanker.




Voor elke klant die tussen 1 en 24 december 2019 kiest voor **facturatie via e-mail**, schenkt FARYS 1 euro aan **De Warmste Week**. Neem een kijkje op www.farys.be/digitale-factuur of pas dit eenvoudig zelf aan via My FARYS (<https://my.farys.be>).



Thema	SDG	Omschrijving
Partnerschap		<p>Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.</p> <p>Steun aan goede doelen.</p>

2.2 Energieboekhouding

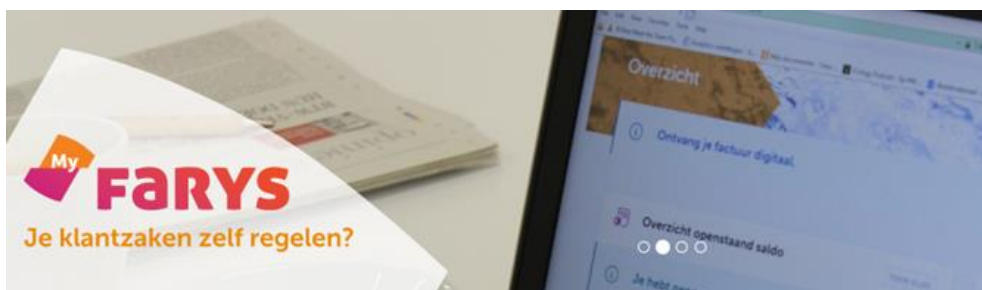
In 2019 werd het FMIS-pakket MCS van Spacewell in gebruik genomen. FMIS staat voor Facility Management Information Software. Een van de doelstellingen van dit pakket is om op basis van een inventaris aan gebouwen de installaties, de bouwstructuur en de omliggende terreinen te gaan beheren. Dit gaat enerzijds over de standaard onderhoudsplannen per gebouw en anderzijds over ongeplande meldingen. Zowel vanuit de onderhoudsplannen als uit de meldingen komen werkopdrachten. Deze meldingen kunnen van verschillende oorsprong zijn. Dit kan zowel komen van een inspectie, als van een brandweerrondgang, een collega of een gebruiker die een defect meldt, een interne audit of een startaudit van een accommodatie, ... Vanuit Facility Management wordt dan de vertaalslag gemaakt naar werkopdrachten intern of externe dienstverleners en wordt tevens de coördinatie van de werkopdrachten verzorgd. Gekoppeld aan het systeem worden ook alle relevante documenten bewaard. De volgende doelstelling is de energieverbruiken over te brengen in de tool en de energieboekhouding zo te voeren. Aan de hand van de verslagen en de rapporten kan een geïntegreerd plan van aanpak worden opgemaakt en uitgerold.

Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		<p>Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Door rationeel energiegebruik de reductie van broeikasgassen bespoedigen.</p>

2.3 Papieractie

Papier sparen betekent bomen sparen en van het volledige proces van verwerking op papier een grote CO₂-uitstoot-reductie. Tegelijk verhoogt digitalisering de snelheid van samenwerking en maakt het de administratieve afhandeling eenvoudiger, met als bonus vaak een mooie rapportering. Feit dat een klant de factuur sneller heeft, verlengt dit tegelijk de betalingstermijn. Last but not least helpt het om anno 2019 conform de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) te kunnen werken. Volgende acties en evoluties zijn te vermelden:

- De 18.313 klanten die in 2018 hun **factuur in pdf-formaat via e-mail** ontvingen zijn gestegen naar 36.977 klanten. Dit cijfer is onder meer gestegen door de opstart van My FARYS waarbij klanten op een gebruiksvriendelijke manier zelf de verzendbesturing van de factuur van post naar mail kunnen aanpassen. Daarnaast blijven de klanten via de website, omslagen en een boodschap op de factuur aangemoedigd om de factuur digitaal te ontvangen. Ook tijdens De Warmste Week werd er promotie gemaakt voor de pdf-factuur.
- Op 11 maart 2019 werd **My FARYS** gelanceerd, dit online klantenportaal laat toe dat klanten diverse klantzaken zelf kunnen regelen. De eerste keer dat een klant zich aanmeldt op het klantenportaal, vragen we hem om zijn gegevens te controleren: is zijn e-mailadres juist, klopt het bankrekeningnummer ... Telkens de klant inlogt, ziet hij ook meteen wat hij zeker moet weten: zijn klantgegevens, openstaande facturen, een meterstand die ontbreekt, ... Men kan ook bijvoorbeeld op die site aanvragen om betalingen via domiciliëring te laten gebeuren. In november werd de mobiele versie gerealiseerd.



Het portaal biedt daarenboven ook nog andere voordelen. Zo kan men zijn eigen verbruik opvolgen en vergelijken met een gelijkaardig gezin (met evenveel gedomicilieerden). Dit kan mogelijke problemen sneller aan het licht brengen. Men ziet een volledige historiek van de facturen. Het is mogelijk om een afbetalingsplan aan te vragen of de betalingsschijven aan te passen.

Eind 2019 had My FARYS 42.101 gebruikers die in totaal 47.709 aanvragen deden. Het grootste deel hiervan (91,6%) werd automatisch verwerkt. Dit wil zeggen dat voor de verwerking geen tussenkomst meer nodig was van een operator van De Stroomlijn of van een dossierbeheerder in de backoffice. 4,4% kon na een manuele controle verder automatisch worden verwerkt. De resterende 4% diende manueel te worden afgewerkt.

De top 5 van de automatisch verwerkte aanvragen zijn:

- aanpassen verzendbesturing van post naar digitale factuur 21%
- aanpassen tussentijdse facturen 19%
- aanvragen domiciliëring 14%
- toevoegen/wijzigen rekeningnummer voor terugbetaling 11%
- doorgeven meterstand 9%

De verzendbesturing wordt maximaal via de RPA gewijzigd.

- In 2014 werd de samenwerking met **Doccle** opgestart, op dit digitaal platform sloten zich intussen 23.932 klanten van FARYS aan.
- Ondertussen ontvangen **105 bedrijven** hun **facturen elektronisch via XML** en niet langer op papier. Dit vereenvoudigt ook hun administratieve verwerking.
- De aanmaanketting werd per 1 juli 2019 aangepast. De betaaltermijn werd voor alle klanten aangepast naar 30 kalenderdagen én de eerste herinnering werd kosteloos. Door deze ingrepen worden er minder herinneringen uitgestuurd.
- Sinds december 2019 worden de dossiers voor een technisch bezoek drinkwater en rioolaansluiting niet langer afgedrukt. Daarmee draagt klantenwerken verder bij tot het verminderen van de papierberg.
- De digitalisering van de **personeelsadministratie** werd verdergezet. Het digitaal portaal is thans ook voor de sport-collega's uitgerold. Elke stap gaat telkens gepaard met een aanpassing van het arbeidsreglement.
- Wat **werving en selectie** betreft, zijn er op de nieuwe job-website 32.588 bezoekers geweest. Zij consulteerden één of meerdere van de 132 vacatures in 2019. Daaruit zijn 802 sollicitaties voortgekomen.
- Vanaf begin januari 2019 werd het **printerpark** vernieuwd en geoptimaliseerd. Alle multifunctionele apparaten (print-scan-copy-fax) zijn gefaseerd vervangen door nieuwe toestellen met een toegangscontrole/badgesysteem en een bijhorend "Follow me"-printsysteem. De vervanging gebeurde naar aanleiding van een nieuwe raamovereenkomst voor deze toestellen. Er waren meerdere doelstellingen bij de vervanging.
 - Het eerste doel is veiliger omgaan met (persoons)gegevens in het kader van Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG~GDPR) / Europese Privacywetgeving. Wanneer op print wordt gedrukt, rolt de print nog niet uit het toestel. Men dient nog aan te loggen op het toestel en effectief op print te drukken. Dit zorgt ervoor dat er geen persoonsgegevens onbewaakt geprint worden of achterblijven.
 - Een ander doel is bewuster te printen. De verschillende stappen die nodig zijn alvorens een document effectief geprint wordt heeft er voor gezorgd dat er in 2019 in totaal 7,7% minder afgedrukt/gekopieerd werd ten opzichte van 2018. Ten opzichte van 2015 hebben alle acties samen reeds voor een daling van 23,5% gezorgd.

- Daarenboven beogen de toestellen en de methodiek duurzamer, energiezuiniger en ecologischer te zijn.

Het follow me principe houdt in dat men naar een algemene printdriver afdrukt en niet meer naar één toestel. Het grote voordeel is dat een print op ééndr welk toestel kan afgehaald worden en men zich nooit hoeft af te vragen op welke printer men iets gaat afdrukken. De nieuwe toestellen werden met de nodige communicatie en opleiding geïntroduceerd.



- Vlarem II bepaalt dat rioleringsstelsels zoveel mogelijk gescheiden moeten worden aangelegd. Dit houdt in dat ook privéwoningen zoveel mogelijk hun regenwater op privéterrein moeten **afkoppelen** van hun afvalwater wanneer de riolering in hun straat gescheiden wordt aangelegd. FARYS ondersteunt hen bij dat afkoppelen. In 2019 werd een nieuwe app ontwikkeld met procesondersteuning voor afkoppelingen. De app is geheel geïntegreerd met SAP waardoor geen data meer moet worden afgedrukt en overgetypt. De klant wordt sneller geholpen, er is minder kans op fouten en FARYS wordt sneller uitbetaald. Dossiers kunnen eenvoudiger geanalyseerd worden om verbeterpunten te detecteren.

Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen. De afvalproductie beperken

2.4 Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid heeft een grote ecologische en budgettaire impact. In 2019 werd dit o.a. met volgende acties aangepakt.

- Er is een **beleidsnota duurzame mobiliteit** goedgekeurd die specifiek de aanpak van **dienstvoertuigen** beschrijft. Voor elk dienstvoertuig dat dient vervangen te worden, past men een aantal algemene vervangbeleidsprijncipes toe. Daarbij worden de volgende aspecten in kaart gebracht:
 - Waar dient het voertuig ingezet te worden of m.a.w. op welke locatie wordt het voertuig ingezet?
 - Wat is de ritten-frequentie per dag?
 - Wat zijn de afstanden per dag?

- Wordt het voertuig ingezet in een Lage Emissiezone (LEZ)?
- Wat is de noodzakelijke inrichting en het noodzakelijke laadvermogen van het voertuig?

Met deze informatie wordt uit de dienstvoertuigencatalogus het specifieke dienstvoertuig gekozen. Hierbij zal telkens gekozen worden voor de meest duurzame optie als het technisch haalbaar is. Men baseert zich daarvoor op de ecoscores van de verschillende types. Wagens met de beste ecoscore die ook technisch voldoen, kunnen worden aangekocht of geleased. Volgens die logica zijn er in 2019 verschillende wagens besteld en/of geleverd. Het gaat om:

- 10 Caddy's op CNG
- 4 elektrische poolwagens ter vervanging van dieselveertuigen
- één kolkenruimer op CNG voor de zone Gent. Dit is volgens de beschikbare informatie de eerste in Vlaanderen/België



- 3 vrachtwagens op CNG
 - 2 grote ploegwagens van 5 ton op diesel wegens geen degelijke alternatieven beschikbaar elektrisch of op CNG. Het laadvermogen was ontoereikend
 - 9 bestelwagens van 3,5 ton met verschillende inrichtingen op diesel wegens geen degelijke alternatieven beschikbaar elektrisch of op CNG. Het laadvermogen was ontoereikend en daarenboven was ook de binnenhoogte onvoldoende
 - 5 Skoda Octavia op CNG.
- Voor **woon-werkverplaatsingen** werd in 2018 de **Mobiscan** uitgevoerd. De bedoeling van de Mobiscan is om milieuvriendelijke woon-werkverplaatsingen nog meer te stimuleren door bijkomende combinaties van (duurzame) vervoersmiddelen te vergoeden binnen de grenzen van wat wettelijk mag. De wetgever beschouwt de woon-

werkverplaatsing als een persoonlijke verplaatsing, waarvan de werknemer de kosten in principe zelf draagt. De vergoeding van gemaakte kosten kan wel, maar is niet altijd verplicht. FARYS biedt al jaren een vergoeding voor woon-werkverplaatsingen, waarbij voornamelijk duurzaam vervoer wordt gepromoot. Sinds 1 oktober 2019 worden bijkomende combinaties van (duurzame) vervoersmiddelen vergoed, binnen de grenzen van wat wettelijk mag. Er werd over gecommuniceerd vanuit de milieuvriendelijke verplaatsingsmogelijkheden, en niet vanuit de mogelijkheid (bedrijfs)auto. Zo kan iemand die bijvoorbeeld standaard met het openbaar vervoer komt werken, een abonnement via een derdebetalersregeling bekomen. Daarenboven kan die medewerker ook een vergoeding aanvragen voor een milieuvriendelijke verplaatsing (carpoolen, te voet of step), kan men een bedrijfsvouwfiets bekomen en een fietsvergoeding vragen voor verplaatsingen met de eigen fiets. Het enige wat uitgesloten is, is een bedrijfswagen in dit geval.

- Op 1 oktober werd **toegang tot duurzame mobiliteit** vereenvoudigd. Alle mobiliteitsinformatie werd onder één tegel gecentraliseerd op het intranet. Er is informatie terug te vinden maar tevens kan er op die plaats een fiets gereserveerd worden of een poolwagen. Ook éénmalige treintickets en abonnementen zijn via die pagina aan te vragen. De nieuwe centrale toegang heeft zijn start niet gemist. Er werd in november bijvoorbeeld 102 keer een fiets gereserveerd. Eén op drie van de reservaties betrof een elektrische fiets.

The screenshot shows the FARYS intranet interface. At the top, there's a navigation bar with 'Intranet', 'Samenwerken', 'Departementen', 'Portfolio', 'Portfoliobeheer', 'Bestuursorganen', and 'Kennisnet'. Below this is a 'MOBILITEIT' section with a sub-header 'We doen allen heel wat verplaatsingen: van en naar huis, naar opleidingen, werven, klanten, externe partners, ...'. The main content area lists reimbursement policies for different types of travel (business, home-work, etc.) and provides a grid of service icons: Ticket NMBS, Poolfiets, Bedrijfsfiets, Abonnement openbaar vervoer, Poolwagen, Bedrijfswagen, Overzicht, Combinaties vergoedingen, and Vraag & antwoord. At the bottom, there are three small icons representing infrastructure, energy, and environment.

- In december 2019 werd een communicatie gedaan om alle medewerkers te informeren met betrekking tot de **Lage-emissiezones** (LEZ). Er zijn zones in Gent, Antwerpen en Brussel. Er werd een dienstnota verspreid, er werden affiches in alle vestigingen voorzien en voertuigen kregen tevens een informatieve sticker mee. Ook de reserveringstool werd aangevuld met extra informatie rond de toegang tot LEZ.
- Tijdens de **week van de mobiliteit** werden collega's aangespoord om minstens één dag op een milieuvriendelijke manier naar het werk te komen. Iedereen die zich registreerde ontving een hesje met een ludieke boodschap er op. Medewerkers konden zich ook

registreren om een elektrische poolfiets uit te testen voor het woon-werk verkeer. Er werden 190 enthousiaste medewerkers geteld die deelnamen aan de actie #goedopweg.



Thema	SDG	Omschrijving
Welvaart		Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie. Visuele integratie.
Partnerschap		Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam. Het is een maatschappelijk engagement om de relatie met de buurt en de maatschappij duurzaam uit te bouwen.

2.5 Groen werken

De titel houdt in dat gelukkig en gezond werken het duurzaam werken en leven kan bevorderen. De drijfveer is om een gezonde omgeving te creëren waarbinnen mensen zo lang mogelijk gezond en gelukkig aan de slag kunnen blijven. Voor 2019:

- **Duurzaam groenonderhoud**

De nieuwe raamovereenkomst voor het groenonderhoud is opgestart. Daarin is het de bedoeling aan de hand van frequenties van onderhoud en het juiste materiaal

biodiversiteit te integreren. Planten en bloemen krijgen door de verminderde maaibeurten meer kans om zich verder uit te zaaien. Ecologisch groenbeheer heeft als voornaamste doel het bevorderen van de natuurlijke ontwikkeling van begroeiing. Door kieming van inwaaierende of in de bodem aanwezige zaden ontstaat een natuurlijke en aan de omstandigheden aangepaste vegetatie. De resultaten van deze aanpak zullen op termijn duidelijk worden. Dit ecologisch groenbeheer wordt tevens als een service aan de partners van Creat aangeboden.

- Op een terrein in Oostende werden opnieuw **bijenkasten** geplaatst.



- Tevens in Oostende waren er 4 jongen bij de **slechtvalken**. Ze zijn niet geringd. De ramen van de toren werden wel voorzien van stickers om te voorkomen dat de roofvogels er zouden tegen vliegen.
- Op een terrein van Productie en Transport in Oudenaarde waar zich een winning bevindt zijn **schapen** ingezet om het gras kort te houden. Dit is een dubbele winst. Enerzijds vaart de natuur er goed bij en anderzijds is het een financiële besparing omdat het een moeilijk te onderhouden terrein is. De schapen hebben het grootste deel van het terrein mooi afgegraasd. De schaapherder heeft dit heel nauwkeurig opgevolgd en ervoor gezorgd dat de terreinen zeker niet werden kaalgegraasd. Hij heeft FARYS steeds ook heel goed op de hoogte gehouden wanneer hij zijn schapen verplaatste. Ook op het terrein van de vergaarbak en watertoren in Brakel aan de Twaalfbunderstraat zijn de schapen ingezet.



- **Opleiding duurzaam ondernemen dikketruierendag**

Het is een traditie geworden dat we op **dikketruiendag** of errond een actie op touw zetten. In 2019 werd er voor gekozen om ter gelegenheid van het Vlaams initiatief duurzaam ondernemen in de kijker te plaatsen. Er werd een opleiding gegeven vanuit de beheerraadzaal in het hoofgebouw rond alle duurzame initiatieven van FARYS. Dankzij live streaming was de opleiding te volgen in Asse, Brugge, Ronse en Zwijnaarde.

98 collega's volgden de opleiding. Daarvan volgde de helft dit live in het hoofdgebouwen, de overige collega's via live streaming. Het was de eerste opleiding van FARYS die via live streaming werd verzorgd. Om het thema van dikketruierendag, zijnde fietsen, kracht bij te zetten gaven de leden van het Milieuteam er een eigen invulling aan. Al fietsend met een sappentrappertrekten ze elektriciteit op waarop een blender was aangesloten. Zo traptten ze (h)eerlijke smoothies bijeen voor de Gentse deelnemers. En omdat smoothies voorlopig nog niet gestreamd kunnen worden, dronken de deelnemers in de andere zones appelsap van de lokale boer. Aan het eind van de opleiding werden suggesties gevraagd aan alle deelnemers voor een actie tijdens de week van de mobiliteit. Er werd een voorstel effectief opgepikt en samen met de aanbrengrer uitgewerkt tijdens de week van de mobiliteit.





- **Week van de korte keten**

Van 4 mei tot 12 juni 2019 was het de week van de korte keten. Collega's werden gestimuleerd om lokale producten in de buurt rechtstreeks te gaan proeven en te kopen bij hoeve winkels, via zelfpluk bij de boer, via groenteabonnementen, voedselteams, buurderijen, ... Zo kan je streekproducten herontdekken en de boeren uit de buurt leren kennen. Het idee erachter is verspilling tegen gaan, voedselkilometers sparen net als verpakkingsafval.

Het ultieme voorbeeld is ons kraantjeswater natuurlijk. Wist je dat de productie van 1 fles water 5 keer zoveel watervolume vraagt in vergelijking met kraantjeswater?

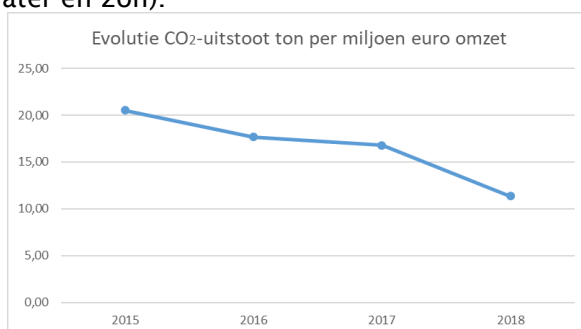
Thema	SDG	Omschrijving
Mensen	<p>2 GEEN HONGER</p>	Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw
Mensen	<p>4 KWALITEITS-ONDERWIJS</p>	Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen. Opleiding werknemers - Levenslang leren.


Planeet		Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Door rationeel energiegebruik de reductie van broeikasgassen bespoedigen.
Planeet		Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe

2.6 CO₂-uitstoot

De opwarming van de aarde beperken door minder CO₂ uit te stoten is de doelstelling. Alle plannen daartoe werken in op de aspecten met de grootst mogelijke impact. Het betreft steeds transport, energie, gebouwen en afval, wat steeds meer een synoniem is voor grondstoffen. De CO₂-uitstoot van meetbare en beïnvloedbare posten is gekend. Daarbij wordt effectief enkel rekening gehouden met de aspecten waar we als bedrijf impact op kunnen hebben. Het jaar 2015 werd als referentiebasis genomen conform met de vastlegging van de Vlaamse Regering. Het geeft het ambitieniveau aan dat Vlaanderen wil behalen. Wij aligneren ons daar op. Indien cijfers van 2005 voorhanden mag dat jaar ook als referentie worden genomen.






Onderstaande grafiek illustreert de besparing van CO₂-uitstoot ten opzichte van het referentiejaar. De uitstoot-reductie ten opzichte van de omzet geeft een besparing van circa 25% van 2015 naar 2018. De daling naar 2018 is vooral toe te schrijven aan een nieuwe raamovereenkomst voor elektriciteit die 1 januari 2018 startte. Dat is een contract voor 4 jaar met 100% groene stroom, inclusief garantie voor de levering van groene stroom (biomassa, wind, water en zon).

















Thema	SDG	Omschrijving
Planeet		Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Door rationeel energiegebruik de reductie van broeikasgassen bespoedigen.







3 Het plan 2020








Het klimaatactieplan zet in op duurzaamheid in zijn geheel. Concreet zal er steeds een koppeling zijn naar een SDG, eventueel aangevuld met een concrete CO₂-besparing. De doelstellingen op het vlak van CO₂-besparing zullen evolueren afhankelijk van de evolutie van de externe doelstellingen (Europa, Vlaanderen, Stad, Gemeente) die onder andere mede gestuurd zijn door beschikbare technologieën. De actuele FARYS-doelstelling op het vlak van CO₂ is 40% besparing tegen 2030 t.o.v. referentiejaar 2015. Onderstaand de acties voor 2020, gebaseerd op de 17 SDG's. (zie bijlage en <https://www.sdgs.be/nl/sdgs>)






Nr.	Thema	Actie	Omschrijving Doelstelling Timing	SDG	Status
1	Strategisch	AquaDuct	O: nieuwe drinkwatertoevoer- infrastructuur wordt gebouwd D: duurzame waterlevering in Vlaanderen verzekeren T: langlopend		Lopend
2	Strategisch	Synductis	O: met verschillende partners werken op het openbaar domein gecoördineerd uitvoeren D: minder hinder voor de burger en efficiënte uitvoering T: langlopend		Lopend
3	Strategisch	Innovatie	O: een innovatiecel oprichten D: innovatieve projecten vanuit de staf van de algemeen directeur opzetten T: cel wordt opgericht januari 2020		Te starten
4	Strategisch	FARYS 2030+	O: in samenwerking met Tomorrowlab aan de toekomst van FARYS werken D: een duurzame strategie bevorderen T: langlopend		Lopend
5	Strategisch	Promotie core business	O: promotie en innovatie creëren D: de core business promoten T: langlopend		Lopend


6	Strategisch	Goede doelen	<p>O: structurele ontwikkelingssamenwerking en specifieke initiatieven steunen</p> <p>D: meewerken aan een duurzame maatschappij</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
7	Strategisch	Fairtrade	<p>O: Eerlijke handel, Fairtrade streeft naar een wereld waarin de producenten in waardige levensomstandigheden leven, en volledig kunnen beslissen over hun eigen toekomst.</p> <p>D: verder opvolgen van de keuze voor fairtrade producten</p> <p>T: permanent</p>	 	lopend
8	Strategisch	Rouwen op het werk	<p>O: Collega's die met verlies te maken kregen helpen re-integreren</p> <p>D: Maximaal indien gewenst medewerkers na een afwezigheid door verlies helpen re-integreren</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
9	Strategisch	Opleidingspakket sport	<p>O: In navolging van de opleiding sport met grenzen, ook omgaan met agressie opleiden, diversiteit, ...</p> <p>D: medewerkers in sportaccommodaties maximaal ondersteunen</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
10	Strategisch	Innovatie: circulair water	<p>O: innovatieve projecten starten rond circulair water of eraan deelnemen</p> <p>D: inzetten van innovatie rond water in uitvoering van de klimaatadaptatie</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
11	Strategisch	Innovatieve hersteltechnieken	<p>O: waar mogelijk innovatieve onderhouds- en hersteltechnieken toepassen</p> <p>D: efficiënt onderhoud en herstel van o.a. transportleidingen uitvoeren</p> <p>T: 2020</p>		Te starten

12	Strategisch	Circulair ondernemen	<p>O: kunstgrasvelden circulair (her)aanleggen – waar opportuniteit zich voordoet dit toepassen</p> <p>D: circulair ondernemen stimuleren</p> <p>T: permanent</p>	<p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p> 	Lopend
13	Strategisch	Innovatief klantenproces	<p>O: RPA (Robotic Process Automation): er wordt een pilootproject uitgewerkt waarbij via RPA-software eenvoudige menselijke taken kunnen uitgevoerd worden (vb. aanpassen van de verzendbesturing voor de klanten die een digitale factuur hebben aangevraagd)</p> <p>D: innovatieve processen implementeren</p> <p>T: 2020 volgende processen opzetten</p>	<p>8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI</p> 	Te starten
14	Strategisch	Slimme technologie	<p>O: nieuwe technologieën in het drinkwater introduceren zowel naar lekdetectie als naar kwaliteit</p> <p>D: innovatief zijn in drinkwater</p> <p>T: 2020 testen</p>	<p>9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR</p> 	Lopend
15	Strategisch	Innovatief waterkwaliteit monitoren	<p>O: nieuwe methodes integreren om sneller drinkwaterkwaliteit te kennen</p> <p>D: innovatieve meetmethodes gebruiken om drinkwaterkwaliteit te monitoren</p> <p>T: 2020</p>	<p>3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN</p> 	Gestart
16	Strategisch	Waterzuivering	<p>O: decentrale waterzuiveringsprojecten ondersteunen</p> <p>D: water integraal benaderen en ander water gebruiken</p> <p>T: 2020</p>	<p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p> 	Gestart
17	Strategisch	Duurzaam aankopen	<p>O: in elk aankoopdossier maximaal duurzaamheid integreren</p> <p>D: mee bouwen door aankoop aan een circulaire economie</p> <p>T: permanent</p>	<p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p> 	Lopend
18	Strategisch	Educatief centrum	<p>O: in het WPC van Oostende een educatief centrum inrichten</p> <p>D: iedereen bewust maken van de evoluties drinkwater / mogelijkheden</p> <p>T: 2020</p>	<p>4 KWALITEITS-ONDERWIJS</p> 	Te starten

19	Strategisch	Arbeidsmarkt-kansen verbreden	<p>O: FARYS bij studenten in de belangstelling plaatsen</p> <p>D: jonge goede werkkrachten werven via stageplaatsen</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
20	Strategisch	Digitaal legionellabeheer	<p>D: via een automatisatie legionellabeheer ondersteunen</p> <p>O: nieuwe technieken inzetten om water en papier uit te sparen</p> <p>T: 2020</p>		Te starten
21	Energie	Energie-boekhouding	<p>O: verfijnen van de tool zodat gericht op een gebouw kan gewerkt worden</p> <p>D: acties initiëren die energie besparen, economisch en ecologisch om op die manier uitstoot te reduceren</p> <p>T: langlopend</p>		Lopend
22	Papieractie	Digitale facturatie	<p>O: het aantal gebruikers van digitale facturatie verhogen, ook voor sporters</p> <p>D: elke pdf-factuur bespaart papier, drukwerk, postbedeling. Ook zo xml, Doccle of e-loket</p> <p>T: 2020</p>		Lopend
23	Papieractie	E-dossier loket	<p>O: burgers en kleine ondernemingen hebben toegang tot hun data, aansluitend wordt online betalen mogelijk gemaakt, processen uitgebreid (o.a. verhuis)</p> <p>D: procesoptimalisatie door digitalisering</p> <p>T: opstart 2020</p>		Te starten
24	Papieractie	Digitale meterkaart	<p>O: klanten die digitaal communiceren ook een digitale meterkaart geven</p> <p>D: digitale klantbehoeften verder invullen</p> <p>T: 2020</p>		Te starten

25	Papieractie	Klanten-communicatie verder digitaliseren	O: n.a.v. aanpassingen Algemeen Waterverkoopreglement (AWVR) klantencommunicatie verder digitaliseren D: digitalisering van briefwisseling T: 2020	12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE 	Lopend
26	Mobiliteit	Groene dienstwagens	O: dienstwagens op alternatieve brandstof in gebruik nemen D: CO ₂ -reductie bevorderen T: permanent	9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR 	lopend
27	Mobiliteit	Infrastructuur aanpassen	O: de infrastructuur aanpassen aan de voertuigen D: laadpalen uitbreiden T: 2020	11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN 	lopend
28	Mobiliteit	Duurzame dienstverplaatsingen	O: alternatieven voor alle dienstverplaatsingen met duurzame transportmiddelen uitwerken D: CO ₂ -reductie bevorderen en een voorbeeld voor anderen zijn T: langlopend	9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR 	Lopend
29	Mobiliteit	Duurzaam woonwerkverkeer	O: het bedrijfswagenbeleid herbekijken D: de bedrijfswagens aan de actualiteit aanpassen T: 2020	13 KLIMAATACTIE 	Te staten
30	Mobiliteit	Week van mobiliteit	O: Deelnemen aan de actie week van mobiliteit D: medewerkers sensibiliseren tijdens de week van de mobiliteit T: jaarlijks	9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR  11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN 	Te starten

31	Groen werken	Dikke-truiendag	<p>O: deelnemen aan de actie dikke-truiendag "Meer biodiversiteit helpt het klimaat!"</p> <p>D: collega's sensibiliseren om duurzaam naar het werk te komen</p> <p>T: jaarlijks volgens Vlaams thema</p>		Lopend
32	Groen werken	Afval is grondstof	<p>O: sorteringsregels herhalen binnen FARYS en gescheiden afvalophaling bevorderen</p> <p>D: recycling bevorderen en grondstoffen beschermen</p> <p>T: permanent nodig</p>		Te starten
33	Groen werken	Uitsparen van grondstoffen	<p>O: Verminderen van plastic binnen FARYS</p> <p>D: drinkflessen technische medewerkers vervangen</p> <p>T: 2020</p>		Te starten
34	Groen werken	Oud ICT-materiaal zinnig afvoeren	<p>O: aan de hand van afgeschreven ICT-materiaal acties initiëren, ofwel via bosaanplanting of schenken aan goede doelen</p> <p>D: het oude ICT-materiaal omzetten naar bomenaanplant of een schenking aan een goed doel</p> <p>T: 2020</p>	 <p>of</p> 	Te starten
35	Groen werken	Mei Plasticvrij	<p>O: ter gelegenheid van mei plasticvrij alle kunststofbekers vervangen door duurzaam materiaal (glazen en mokken)</p> <p>D: duurzaam grondstoffenbeheer stimuleren</p> <p>T: mei 2020</p>		Te starten
36	Groen werken	Biodiversiteit	<p>O: de gegunde raamovereenkomst opvolgen</p> <p>D: biodiversiteit integreren in het groenonderhoud</p> <p>T: permanent</p>		Lopend

37	CO ₂	Uitstoot-reductie	<p>O: de impact van de acties op de uitstoot meten</p> <p>D: de CO₂-reductie meten en zo waar mogelijk extra acties stimuleren. De doelstelling is om de Vlaamse doelstelling 40% tegen 2030 te realiseren t.o.v. 2015.</p> <p>T: permanent</p>		Lopend
----	-----------------	-------------------	--	---	--------